

Studieplan

Instruktion om provtyper och provhantering (IPP)

PTxL Barn

Upprättad av: Hanna Jacobsson, Biobank Väst

Studiestart för provinsamling: 2019-12-05 v1.0

Version av studieplan: 11.0 gällandedatum 2024-06-27

BBV

ID: BBVIP0138, Version: -, Godkänd datum: 2024-06-28, Sida 1 (16)

www.biobankvast.se

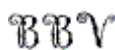

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Biobank Väst
E-post: biobankvast@vgregion.se
Postadress: Sahlgrenska Universitetssjukhuset,
Biobank Väst, 413 45 Göteborg

Innehåll

Allmän information.....	3
Uppdelning av studieplaner/IPP:er och i organområden.....	3
Bakgrund och syfte.....	3
Omfattning.....	3
Provtagningsställen.....	4
Prov- och rörtyper för biobanking.....	4
Provtagning blodprov.....	4
Provhantering.....	6
Beställning i ROSP	6
Utskrift av ID-etikett till fysisk remiss	7
Transport, leverans och upphämtning av biobanksprov.....	7
Rutin för hantering av biobanksprov.....	7
Hantering av prover.....	7
Utplock av prov för forskning.....	7
Kontaktuppgifter.....	8
Revisionshistorik.....	8
Tillhörande bilagor.....	10
Bilaga 1 – God provkvalitet.....	11
Kvalitetsvariabler och avvikelshantering.....	11
Rekommendationer för blodprovstagning.....	11
Bilaga 2 – Sammanställning av provtyper och biobanksrutiner för PTxL.....	12
Bilaga 3 – Sammanställning av ROSP-profiler och beställarkoder som används i PTxL.....	14
Bilaga 4 – Sammanställning av samtliga pappersremisser som används i PTxL.....	16

Allmän information

Denna instruktion samlar information om provtyper och provhantering i provsamlingen PTxL/Provsamlingen för Transplantation och Leverkirurgi, insamling från barn.

Uppdelning av studieplaner/IPP:er och i organområden

För PTxL behandlas provinsamling för vuxna (Sahlgrenska Universitetssjukhuset, SU) respektive barn (Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus (DSBS), Östra sjukhuset (ÖS)) i olika studieplaner.

I respektive studieplan delas information upp i de respektive organområdena:

IPP vuxna – Vuxna patienter / SU

- Lever, transplantation och kirurgi
- Njure
- Hjärta (Transplantationstillfället)
- Hjärta / Intervention-3 (Uppföljning efter hjärttransplantation)
- Lunga
- Multivisceral transplantation

IPP barn – Barn / DSBS-ÖS

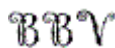
- Hjärta
- Lunga
- Mag-tarm-mottagning barn (lever, njure, multivisceralt)

Bakgrund och syfte

Provsamlingen för transplantation och leverkirurgi (PTxL) är en vård, diagnostik och behandlingsprovsamling som finns först och främst för att i vårdsyfte gynna patienten och för framtida forskning inom transplantation och leverkirurgi. Provsamlingen PTxL-barn innehåller vätskeprover såsom serum, plasma och mononukleära celler isolerade från helblod.

Omfattning

Totalt antal deltagare:	löpande, ca 100 per år
Antal år för inklusion:	löpande
Provtagningsstillfällen per deltagare:	se Tabell 1
Period för uppföljning per deltagare:	se Tabell 1
Totalt antal prov/deltagare (primärrör):	se Tabeller för respektive organområde
Antal deltagare per vecka (uppskattat):	3-5 provtagningar

Provtagningsställen

Drottning Silvias Barnsjukhus/Östra sjukhuset:

- Mag-tarm- och lever-mottagning barn
- Barnhjärtcentrum mottagning
- Medicinavdelning barn
- Medicin dagsjukvård barn
- Lungmottagning barn

Tabell 1. BARN Provtagningsstillfällen för respektive organområde, för biobankning av blodprover.

Organ	Lever Tx	Njure Tx	Hjärta Tx	Lunga Tx	Multi Tx
Provtillfälle					
Blodprov					
Pre OP	Vid utredning Vid inläggning	Vid utredning Vid inläggning	Vid utredning Vid inläggning	Vid utredning Vid inläggning	Vid utredning Vid inläggning
Post OP	Dag 7 3 mån 6 mån 1 år Årligen	Dag 7 3 mån 6 mån 1 år Årligen	Dag 4 3 mån 6 mån 1 år Årligen	Dag 14 1 mån 2 mån 3 mån 4,5 mån 6 mån 1 år Årligen	Dag 7 3 mån 6 mån 1 år Årligen

Prov- och rörtyper för biobankning

I tabellerna nedan finns redovisat de gällande **provtyper, rör** och **ROSP-analyser** att använda vid beställning av biobankning av blodprover.

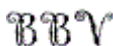
Vid provtagning på kliniken, var noga med att endast angivna rörtyper används. Om fel ROSP-etiketter används så kan dessa prover tyvärr inte hanteras hos Biobank Väst.

Instruktioner för att skapa remisser och göra beställning av biobanksprover i ROSP, se avsnittet **”Beställning i ROSP”**.

Provtagning blodprov

Biobank Väst strävar efter en så god provkvalitet som möjligt. Se våra rekommendationer för provhantering sist i dokumentet, Bilaga 1 ”God provkvalitet”.

Informationen för tillhörande prov- och rörtyper är uppdelade i tre tabeller beroende på **rörstorlek** som passar för provtagningen, se **Tabell 2, 3 och 4. Figur 1** sammanfattar rörtyper som kan användas för barn i PTxL. Provtagning sker på vardagar då lab inte hanterar prov på helg.

Figur 1. Rörtyper som används för vätskeprover i PTxL (barn).

Tabell 2. Provtagning barn storleksalternativ 1 (stora). Provtyper och rör för biobankning av blodprover.

Rör för biobankning	Avsedd analys	Antal primärrör/ provgivare	Analys i ROSP	Biobankskod
Blodprov				
Serum Röd 5 ml / 4 ml dragvolym (Hettich 365904)	Biobankning av serum (0,3 ml LVL)	1	PTXL – Barn Blodprov 4 ml	B1J8N84S
EDTA-plasma Lila 5 ml / 4 ml dragvolym (Hettich 454410)	Biobankning av EDTA- plasma (0,3 ml LVL)	1	PTXL – Barn Blodprov 4 ml	B1J8N22E

Tabell 3. Provtagning barn storleksalternativ 2 (mellan). Provtyper och rör för biobankning av blodprover.

Rör för biobankning	Avsedd analys	Antal primärrör/ provgivare	Analys i ROSP	Biobankskod
Blodprov				
Serum Rosa 2 ml dragvolym (BD 368271)	Biobankning av serum (0,3 ml LVL)	1	PTXL – Barn Blodprov 2 ml	B1J8N86S
EDTA-plasma Lila 2 ml dragvolym (Hettich 454409)	Biobankning av EDTA- plasma (0,3 ml LVL)	1	PTXL – Barn Blodprov 2 ml	B1J8N58E

Tabell 4. Provtagning barn storleksalternativ 3 (små). Provtyper och rör för biobankning av blodprover.⁷

Rör för biobankning	Avsedd analys	Antal primärrör/ provgivare	Analys i ROSP	Biobankskod
Blodprov				
Serum Röd 1 ml / 0,5 ml dragvolym (Hettich 450549)	Biobankning av serum (0,3 ml LVL)	1	PTXL – Barn Blodprov 0,5 ml	B1J8N61S
EDTA-plasma Lila 0,5 ml / 0,25 ml dragvolym (Hettich 450547)	Biobankning av EDTA- plasma (0,3 ml LVL)	1	PTXL – Barn Blodprov 0,5 ml	B1J8N60E

Provhantering

Beställning i ROSP

Beställning av biobankning samt utskrift av etiketter till provtagningsrör sker i ROSP. För grundläggande funktionalitet se utbildningen [Remiss- och svarsportal \(ROSP\)](#) i Lärportalen som innehåller en lathund och instruktionsfilmer.

1. ROSP nås via uthopp från Melior eller direkt via <https://rosp.vgregion.se/>
2. Gå till patientöversikten för aktuell deltagare:
3. Tryck på knappen **SKAPA REMISS**

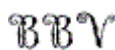
Fönster visas:

- a) **Skapa remiss som mig själv** eller sök remittent
- b) Välj remitterande enhet, tryck OK

Nytt fönster visas:

- a) Välj mottagare Biobank Väst
  - b) Välj beställarkod **PTXL_XX** (prefixet beror på vilken enhet du beställer ifrån, tex PTXL-11 för Mag-tarm-levermottagning Barn).
  - c) Sök analys eller skrolla fram **PTXL-Barn blodprov**. Dubbelklicka för att lägga till analys.
  - d) Svara på eventuella frågeställningar och tryck på **Spara**
4. Tidpunkt för provtagning sätts automatiskt till tiden då registreringen i ROSP gjordes. Vid behov, ändra provtagningstid eller andra uppgifter genom att öppna remissen och korrigera. Tryck på **Spara**
  5. Skriv ut etiketter och märk rören.

Korkfärg och rörstorlek måste överensstämna på etiketten för hantering hos Biobank Väst.
  6. När provtagningen är slutförd, tryck på **Skicka remiss**

Viktigt att remissen skickas för att mottagning ska kunna ske hos Biobank Väst.

Utskrift av ID-etikett till fysisk remiss

1. I ROSP som nås via uthopp från Melior eller via <https://rosp.vgregion.se/>
2. Gå till Patientöversikten och välj **PATIENTETIKETT** och skriv ut.
3. Klistra etiketten på aktuell remiss.

Transport, leverans och upphämtning av biobanksprov

Följande provtagningsställen lämnar prov till Biobank Väst:

Drottning Silvias Barnsjukhus/Östra sjukhuset:

- Mag-tarm- och lever-mottagning barn
- Barnhjärtcentrum mottagning
- Medicinavdelning barn
- Medicin dagsjukvård barn
- Lungmottagning barn

Prover + remiss lämnas till Biobank Väst, Rondvägen 7, Östra Sjukhuset. Prov kan lämnas Mån-Fre mellan 8.00-16.00.

Rutin för hantering av biobanksprov

För studien överenskomna provtyper finns angivna i tabell 2-4 och en summering av provhanteringen anges nedan.

Hantering av prover

Hantering av EDTA-plasma och serum sker manuellt, hänvisning till *BBVSOP0036, Manuell alikvotering*.

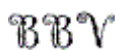
Övrig hänvisning, provmottagning enligt *BBVSOP0030, Mottagning och hantering av biobanksprov*.

Utplock av prov för forskning

Vid önskemål om utplock av material/prov från biobanken ska en sk *Utplocksorder* användas. Skicka e-post till Biobank Västs funktionsbrevlåda (biobankvast@vgregion.se) i god tid före utplocket för att erhålla aktuell version.

Då forskare önskar tillgång till prover i PTxL behövs följande förberedelser:

- ansökan om tillgång till prover från styrgrupp för PTxL (Kontakta provsamlingsansvarig eller studiekoordinator)
- godkänd etikprövning hos Etikprövningsmyndigheten EPM

• uttagna prover från PTxL ska som regel registreras som ny provsamlings hos RBC Väst, vilket innebär upprättande av ett Biobanksavtal med inkluderade underlag:

o styrgruppsbeslut PTxL o EPM-ansökan med godkännande

o tillhörande dokument som t ex forskningspersoninformation, samtycke och eventuellt ”material transfer agreement” MTA.

Kontaktuppgifter

Namn	Epost	Telefon
Hanna Jacobsson <i>Studiekoordinator Biobank Väst</i>	hanna.jacobsson@vgregion.se	0700-82 44 22
Funktionsbrevlåda Biobank Väst	biobankvast@vgregion.se	
Helena Taflin <i>Provsamlingsansvarig</i>	helena.taflin@vgregion.se	0700-82 47 99

Revisionshistorik

Studiespecifik revisionshistorik (gäller ej version 1.0).

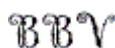
Tidigare gällandedatum	Gammal text	Ny text	Gäller fr.o.m ÅÅÅÅ-MM-DD
2019-12-09 v1.0		Uppdaterad transportrutin från DSBUS till Biobank Väst Guldhedsgatan 10C. SOP-beteckning uppdaterade med gällande SOP-beteckning befintliga i RMT+	2020-05-28 v2.0
2020-05-28 v2.0		Uppdaterat i ny IPP-mall. ... Kontaktuppgifter: Ersatt Dennis Nilsson med Dilshad Agha.	2022-03-04 v3.0
2020-05-28 v2.0		Tillägg i text kring hantering av CPT-rör	2022-03-04 v3.0
2020-05-28 v2.0		Kontaktlista har uppdaterats. Niclas Kvarnström är ny provsamlingsansvarig sen 2022-01-01.	2022-03-04 v3.0
2020-05-28 v2.0		Namn på provtagningsställen har uppdaterats	2022-03-04 v3.0

BBV

ID: BBVIPP0138, Version; -, Godkänd datum: 2024-06-28, Sida 8 (16)

www.biobankvast.se

2022-03-04 v3.0		Provsamlingsansvarig har uppdaterats till Helena Taflin.	2022-11-09 v4.0
2022-03-04 v3.0		Under stycke ”Prov- och rörtyper för biobanking” har information lagts till var CPT-rören beställs och förvaras	2022-11-09 v4.0
2022-03-04 v3.0		Bilaga 5 har lagts innehållande protokoll för PBMC-isolering	2022-11-09 v4.0
2022-11-09 v4.0		Större förändringar i IPPn: Biobankskoder har uppdaterats enligt upphandling inom VGR 1 maj 2023. CPT-röret har bytts ut mot 5/4ml Lithiumheparinrör. Transportlådan ska ej ställas i kyl på lilla klinkem mer utan stå i rumstemperatur.	2023-06-09 v5.0
2023-06-09 v5.0		Ändrat rörnamn från rosa till röd för 2ml serum.	2023-06-12 v 6.0
2023-06-12 v 6.0		Från och med 2023-06-21 förvaras PBMC i -190 °C istället för -150 °C	2023-08-24 v7.0
2023-08-24 v7.0		Provtagningsstillfällen för TxHjärta har uppdaterats till årligen istället för 3 och 6 år. Uppdaterat bilaga 3 med beställarkoder	2024-03-21 v8.0
2024-03-21 v8.0		Nya biobankskoder: Separationskoden N i PBMC har ändrats till P. Detta gäller även för befintliga prov i LIMS för det gamla CPT-röret. ROSP-instruktionen har förtydligats.	2024-05-13 v9.0
2024-05-13 v9.0		Li-Heparinröret för PBMC-isolering tas bort som rutin. Prov som finns sparade i frys har biobankskod BXUXP24P och BXUXP63P	2024-06-01 v10.0

		Ny transportrutin: Provtagande personal lämnar in prov på Rondvägen 7, Östra sjukhuset.	
--	--	---	--

Tillhörande bilagor

Bilaga 1 en rekommendation för God provkvalitet.

Bilaga 2 sammanställs samtliga biobanksrutiner/koder som används för PTxL.

Bilaga 3 sammanställs samtliga ROSP-profiler som används för PTxL.

Bilaga 4 sammanställs samtliga pappers-remisser som används i PTxL.

Bilaga 1 – God provkvalitet

Biobank Väst eftersträvar att upprätthålla en god provkvalitet genom att följa krav i ISO 20387. En god provkvalitet påbörjas redan i samband med provtagningen därav är det viktigt att nedan rekommendationer följs.

Kvalitetsvariabler och avvikelshantering

En sammanställning över provkvalitetsdata finns registrerade för prover i en studie. Vi arbetar aktivt med att informera om vikten av korrekta provtagningsrutiner, samt att rapportera in eventuella händelser/avvikelser som sker i samband med provhantering. På begäran kan Biobank Väst förse provsamlingsansvarig med en sammanställning av provkvalitetsdata. Följande tidpunkter registreras i Biobank Västs Laboratory Information Management System (LIMS);

1) tidpunkt för provtagning, 2) tidpunkt för ankomstregistrering till provhanterande enhet, 3) tidpunkt för start pipettering i robot, 4) tidpunkt för avslut pipettering i robot, 5) tidpunkt för placering på torris, 6) tidpunkt för placering i frys.

Vi rekommenderar samtliga studier att löpande under studiens gång själva bokföra/registrera provpåverkande händelser.

Rekommendationer för blodprovstagning

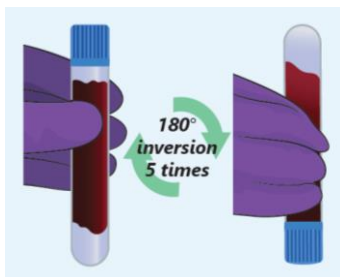
För venös provtagning finns rekommendationer sammanställda här: [Provtagningsordning och Provtagningsanvisningar](#).

Bra provkvalitet uppnås genom rätt handhavande och följande punkter är bra att tänka på:

- Var noggrann vid etikettering av rör så att rätt etikett hamnar på rätt rörtyyp.
- Använd lämpligt provtagningsmaterial för att motverka hemolys.
- Undvik kraftig och långvarig stas, muskelarbete (så kallad pumpning)
- Följ rekommendationer för slaskprov.
- Ta proverna i den ordning som rekommenderas av klinisk kemi, SU.
- Fyll rören **helt** till dess att vakuumverkan upphör.
- Rören ska **blandas direkt** enligt rörspecifik information.

Standardrör

- Fyll röret helt, vänd försiktigt 5 ggr och placera stående i ett ställ.

Bilaga 2 – Sammanställning av provtyper och biobanksrutiner för PTxL

I Bilaga 2 sammanställs samtliga analyser och koder som används för PTxL

Rör för biobankning	Avsedd analys	Hanterings- ställe	Analys i ROSP eller pappersremiss	Biobankskod
Blodprov Barn				
Serum Röd 5 ml / 4 ml dragvolym (BD 365904)	Biobankning av serum (0,3 ml LVL)	Guldheds- gatan	PTXL- Barn blodprov 4 ml	B1J8N84S
EDTA-plasma Lila 5 ml / 4 ml dragvolym (Hettich 454410)	Biobankning av EDTA-plasma (0,3 ml LVL)	Guldheds- gatan	PTXL- Barn blodprov 4ml	B1J8N22E
Serum Rosa 2 ml dragvolym (BD 368271)	Biobankning av serum (0,3 ml LVL)	Guldheds- gatan	PTXL- Barn blodprov 2 ml	B1J8N86S
EDTA-plasma Lila 2 ml dragvolym (Hettich 454409)	Biobankning av EDTA-plasma (0,3 ml LVL)	Guldheds- gatan	PTXL- Barn blodprov 2 ml	B1J8N58E
Serum Röd 1 ml / 0,5 ml dragvolym (Hettich 450549)	Biobankning av serum (0,3 ml LVL)	Guldheds- gatan	PTXL- Barn blodprov 0,5 ml	B1J8N61S
EDTA-plasma Lila 0,5 ml / 0,25 ml dragvolym (Hettich 450547)	Biobankning av EDTA-plasma (0,3 ml LVL)	Guldheds- gatan	PTXL- Barn blodprov 0,5 ml	B1J8N60E
Blodprov Vuxna				
Serum 10 ml / 9 ml dragvolym, utan gel (BD 367896)	Biobankning av serum (REMP)	Studie- sektionen	PTXL- Vuxen blodprov/ Multivisceral	B1R8N85S
EDTA-plasma 7 ml / 6 ml dragvolym (Hettich 456243)	Biobankning av EDTA-plasma (REMP)	Studie- sektionen	PTXL- Vuxen blodprov/ Multivisceral	B1R8N23E
Urin				
Urin 7 ml/6,5 ml (Hettich 476081)	Biobankning av urin (2 ml LVL)	Studie- sektionen	PTXL-Vuxen Multivisceral	B1V8N33U
Faeces				
Faeces container 76 x 20 mm (Sarstedt 80.734.001)	Biobankning av faeces	Guldheds- gatan	PTXL-Vuxen Multivisceral	BNN8N50A

BBV

ID: BBVIPP0138, Version: -, Godkänd datum: 2024-06-28, Sida 12 (16)

www.biobankvast.se

Vävnad				
Vävnadsrör 3 ml (Micronic MP52957)	Biobankning av färskfusen vävnad	Guldheds- gatan	Pappersremiss	BXN8D65T
Vävnadsrör 3 ml (Micronic MP52957)	Biobankning av färskfusen vävnad	Guldheds- gatan	Pappersremiss	BNN8D65T
Vävnadsrör 3 ml +1 ml RNAlater (Micronic MP52957)	Biobankning av vävnad, RNAlater	Guldheds- gatan	Pappersremiss	BXN8R65T

BBV

ID: BBVIP0138, Version: -, Godkänd datum: 2024-06-28, Sida 13 (16)

www.biobankvast.se

**VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN**

Biobank Väst

E-post: biobankvast@vgregion.se

Postadress: Sahlgrenska Universitetssjukhuset,
Biobank Väst, 413 45 Göteborg

Bilaga 3 – Sammanställning av ROSP-profiler och beställarkoder som används i PTxL

Laboratoriets analyser   Lokala analyser   Grupper

Alla analyser ▾

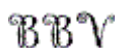
Sök analys

✕

Analys

- PTXL – Barn Blodprov 0,5 ml
- PTXL – Barn Blodprov 2 ml
- PTXL – Barn Blodprov 4 ml
- PTXL – Vuxen Blodprov
- PTXL – Vuxen Feces
- PTXL – Vuxen Multivisceral

Enhet	Beställarkod
Transplantationsprojekt	PTXL_03
Transplantationsmottagning Sahlgrenska	PTXL_04
Avdelning 139	PTXL_05
Avdelning 93	PTXL_06
Barnhjärtcentrum	PTXL_07
Barnhjärtcentrum dagsjukvård	PTXL_08
Barnhjärtcentrum avdelning	PTXL_09
Barnhjärtcentrum mottagning	PTXL_10
Mag-tarm- och levermottagning barn	PTXL_11
Medicinavdelning barn	PTXL_12
Medicin dagsjukvård barn	PTXL_13
Medicin utredningsavdelning barn	PTXL_23
Läkare transplantation	PTXL_14
Transplantationscentrum	PTXL_15

Bilaga 4 – Sammanställning av samtliga pappersremisser som används i PTxL

Avsedd remiss bifogas proven när de lämnas till Biobank Väst Östra sjukhuset.

Barn

- PTxL barn MagTarmLever_Remiss_vätska
- PTxL barn LUNGA_Remiss_vätska
- PTxL barn Hjärta_Remiss_vätska

BBV

ID: BBVIP0138, Version: -, Godkänd datum: 2024-06-28, Sida 16 (16) www.biobankvast.se

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Biobank Väst
E-post: biobankvast@vgregion.se
Postadress: Sahlgrenska Universitetssjukhuset,
Biobank Väst, 413 45 Göteborg